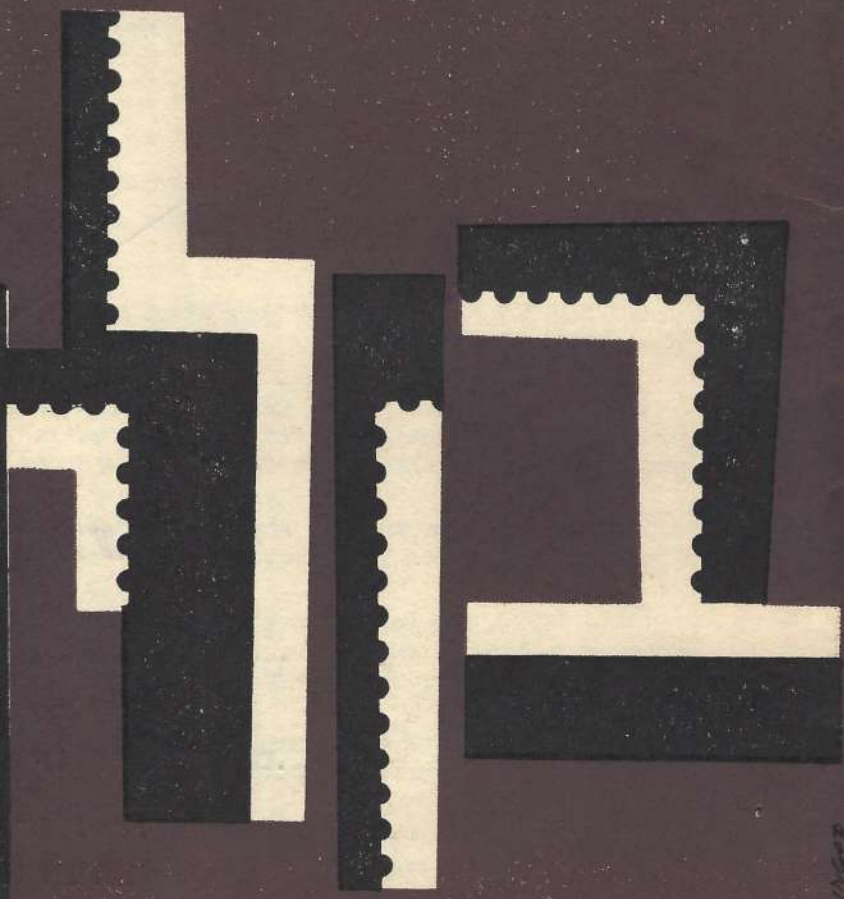

441/24413

לא למכירה

A. REISINGER

STAMPS ב ו ל י ם

הירחון הישראלי לבולאות * ISRAEL PHILAELIC MONTHLY

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Chief Editor: S. Shalit

עורך ראשי: ש. שליס

Philatelic Editor: A. Lindenbaum

עורך בולאי: א. לינדנבאום

Address: P.O.B. 2578, Tel-Aviv

כתובת המערכת: ת.ד. 2578, תל-אביב

APRIL 1963

מס' 4 (69) No.

ניסן תשכ"ג

קורא יקר,

אנו קרובים לפתיחת תערוכת הבולים הבין-לאומית שתיערך החודש בלוקסמבורג בשם "מלוסנה 63". עורך "בולים" היוצא עתה לאירופה, יבקר בתערוכת "מלוסנה 63" וכן בקונגרס פ"פ שיתקיים בימי התערוכה. רשמים יובאו בחוברת הבאה.

בול העתונות העברית הוא הבול הקרוב להופעה. בהקשר זה סקרנו, בחוברת זו, את ראשיתה של העתונות העברית בא".

גרעין קטן של אספנים ייסד לא מזמן חוג של אספני "שח בבולים". זהו אילן קטן, יחסית בבולאות הנושאת, שכן מעטים מאוד הבולים שהוצאו בנושא זה, אולם הדבר מוכיח מה רבות האפשרויות בגיוון הנושאים באספנות התימטית. לחוג החדש אנו שולחים ברכה.

דואר ישראל פירסם את שלושת הבולים הנוספים בסידרת דואר אוויר שראשוני בוליה כבר הופיעו. תיאור קצר של בולים אלה וצילומיהם הובאו בעמוד ג'.

הצלב האדום, ציין השנה בשורה של אירועים ומאות בולידואר לרגל יובל המאה לייסודו. רשימתו של א. לינדנבאום בנושא זה מתייחסת, בעיקר, למיסדו של הצלב האדום, הנרי דינאן — האיש שאך מעטים יודעים כי היה מאבות הרעיון של הקמת מדינה עברית בארץ ישראל.

זריאציות של בולים הפוכים, בצורת צמדים שהופיעו בדואר ישראל מאז קום המדינה ועד לצמדים ההפוכים שהופיעו לאחרונה, עם הופעת בולי "הקץ לרעב" — נסקרו ברשימה מיוחדת.

זכר נשיא סוריה המודה הוזכר הפעם לא בשל אהבה יתרה לשכנה הצפונית שלנו, המטרידה אותנו תכופות, אלא מתוך אספקט בולאי גרידא. הזכרנו גם פריט לבנוני מעניין של אחת מוועידות הפיסגה הערביות, שאינו היום אלא מיסמך היסטורי בצורת פיסת נייר צבעונית.

חלקים אחרים בחוברת סוקרים פריטים חדשים ב"יודאיקה", "מלחמת בולים" בין צרפת ומונקו, בולים למוזיאון הבריטי, בולי קוסטריקה ועוד.

באיחולי קריאה נעימה
המערכת

חדשות הבולאות בישראל

צפרים נוספות בבולי דואר-אוויר

היה בהרי יהודה והנגב. (צפור זו אינה מיוחדת מבני אדם ואפשר לר אותה מקרוב).

אנו מראים כאן את שלוש הצפרים כפי שתופענה בבולים החדשים.

השרות הבולאי מכין עתה שלושה בולים נוספים עם תמונות צפרים בהמשך לסדרת בולי דואר-אוויר שהופיעו באפריל השנה. הפעם יופיעו הבולים הבאים:

0.05 ל"י — זורדיטיסיני (צפור)
0.20 ל"י — שלוגי לבן-חזה, צפור
0.28 ל"י — סלעית לבנת-הבטן, המבלה בצפון ומרכו הארץ בעיקר;
0.28 ל"י — סלעית לבנת-הבטן, מצויה בעיקר בישראל ובירדן;

בולים למלאות 10 שנים לביטוח לאומי

משרד הבטחון, מכינה מעטפת-זכרון מיוחדת שתישלח למשפחות ה-שכולות לקראת יום הזכרון לחללי צה"ל.

כעיסור למעטפה, שתבוייל בבר-לי יום-העצמאות תשכ"ג (שלושה בולי פרחים) הודפס התותח המיושן המכונה "נפוליונצ'ק", שהיה נשק-קם הכבד של מגיני טבריה במלחמת-השחרור. למעטפה תצורף איגרת תחומים מאת נשיא המדינה.

1954, בו החל המוסד בפעולותיו.

סדרת הבולים החדשה תצטרך לבטא את פעולותיהן של 4 שלוחותיו של המוסד: זקנה ושאיירים, נפגעי עבודה, ענף האמהות ומשפחות מרובות ילדים. קרוב לוודאי, כי בסדרה זו יהיו 4 בולים.

מעטפה מיוחדת למשפחות השכולות

המחלקה להנצחת החייל שלידי

טובי הגראפיקאים בישראל מכינים עתה ציורים ל-סדרת בולים חדשה, אשר תוקדש לביטוח לאומי. במלאות 10 שנים להווסד, המועד המדויק להופעת בולים אלה טרם נקבע, כי למעשה קיימים שני תאריכים המציינים מלאות 10 שנים למוסד: האחד הוא 18 בנובמבר, בו אישרה הכנסת, לפני עשר שנים, את החוק לביטוח לאומי; השני, הוא 1 באפריל

News from Israel

On the Independence week 1963 a Stamp exhibition of youth will take place in Jerusalem. The best collection will participate at the international exhibition to be held this year in Monaco under UNESCO patronage.

The exhibition in Jerusalem will be organised by the Israeli Philatelic Association.

On March 21 will issue the Freedom from Hunger stamp. IL. 0.55.

March 21: Two commemorative stamps in honour of the jubilee of the choma umigdal agricultural settlements. IL. 0.12, 0.30.

14 תצוגות ישראליות

הקומיסר הישראלי של "מלוסינה 63" הוא מר ג. וויסלברג. ערב בולי, "חומה ומגדל" במעוז-חיים

ערב חגיגי לציון הופעת בולי "חומה ומגדל" (הופיעו ב-21.3.63) התקיים למחרת הופעת הבולים בקיבוץ מעוז-חיים שבצמח בית-שאן בהשתתפות השרות הבולאי.

היה זה אחד האירועים מתוך ה-אירועים שיערכו השנה לציון מחצית היובל לישובי "חומה ומגדל", ואשר קבוצת מעוז-חיים נמנה עמם. במסגרת האירוע הרצה מנהל השרות הבולאי, מר משה כהן, על בולי "חומה ומגדל" והוקרנו סרטי-סינמטה צבעוניים על תהליך ייצור הבולים.

תערוכת "מלוסינה 63" תיפתח ב-13 באפריל בלוסמבורג. 11 ישראלים יציגו אוספים בולאיים ו-3 נוספים יציגו ספרות בולאית. הבולאים הם: ארכיטקט הופמן מירושלים; יעקב קליין, ירושלים; לים; הנס סינק, חיפה; ב. קרון, ת"א; אריה ספיר, גבעתיים; ו. ו. פולאק, ת"א; ישראל סגל, ת"א; ד"ר א. גליק, חיפה; י. בניצקי, ת"א; ג. חנין, ת"א; י. בורק, גבעתיים.

ספרות בולאית יציגו: ש. שליט, ו. ו. פולק, וד"ר ו. הקסטר. ערך האוספים שנשלחו באמצעות חברת ק.ל.מ. הוא 200.000 ל"י. ברשימת וועד הכבוד של התערוכה מופיע מר מ. י. אוקי התערוכה מופיע מר מ. י. אוקי מת"א. מר ו. הקסטר ישמש שופט בינלאומי בתערוכה, שישפוט במחלקה של אוספים בין-לאומיים.

הבולאות בעולם

גרנלאנד

ב־7 במארס הופיעו חמשת ה־דרגים הראשונים של סידרה חדשה מן המניין, שציוריהם מתארים את האור הצפוני („אורורה בורייני ליס“) במועד מאוחר יותר יופיעו ששה דרגים עם תמונת המלך פרדריק ולבסוף — 4 דרגים גבוֹרים — 1, 2, 5 ו־10 כתרם דגניים — עם ציור של הדוב הלבן.

סידרה זו תבוא במקום הסידרה הנוכחית (תמונת המלך ודאר ה־אניה „גוסטב הולם“) הנמצאת עתה בשימוש בגרינלאנד.

ברזיק

בבראזיל הופיע בול למלאת חמישים שנה למותו של עתונאי דגול ולוחם אמיץ למען הריפובליקה: קינטני בוקאיובה. הבול בן 8 קרוויירוס כולל את הכתובת „אפסריארד־הריפובליקה, נסיך ה־עתונות“.

רואנדה

ב־28 בינואר הופיעו 34 אלף סדרות של ארבעה בולים — 3.50, 6.50, 10, 20 פרנק — מוקדשים לקבלת רואנדה לארגון ה־אומות המאוחדות, בעצרת האחד־רונה. הבולים נושאים את הכתובת „ריפובליקה רואנדית“ ונוצרו עִי־הרכבת הדפס רכב עם ציור תאריך קבלת רואנדה לאוֹמ־על בולים שנותרו מתקופת קיום ה־מנדט הבלגי רואנדה אורונדי.

קפריסין

דואר קפריסין הוציא בתחילת השנה סידרת בולי „אירופה“. ב־סידרה זו שלושה ערכים: 10 מיל — כחול, 40 מיל — אדום ו־150 מיל — ירוק.

פולין

בפולין הופיע סידרת בולים בת תשעה ערכים המתארים תשעה כלבים גזעיים. בין תמונת הכל־בים מצויים שלושה טיפוסים ל־פולין. לפי הודעת הדואר הפול־ני נפוץ שם גידול הכלבים.

שוודיה

דואר שוודיה פרסם לאחרונה סידרת בולים עם תמונות בניינים מפורסמים. בסידרה החדשה מן המניין הופיעו שני ערכים בני 20 ו־50 אור. המראים את הכנסייה הראשית של שטוקהולם וארמון סקוקלוסטר.

פאנאמה

דואר פאנאמה יוציא החודש אר־בע מאות אלף בולים במסגרת מפעל בולי „קץ לרעב“. יופיעו שני ערכים ועליהם סמל אירגון המזון והחקלאות הבין־לאומי. בחודש מארס הוציאה פאנאמה כ־100 אלף בול מסידרת בולי ה־זכרון לכבוד מסע־החלל, כשעל־הם הדפס־רכב מוקדש לצלב ה־אדום.

שווייץ

הדואר השווייצרי הוציא ב־21 במארס שישה בולי זכרון וגליין־זכרון אחד. בולים אלה, בע־כים של 5, 10, 20 ו־30 ושני בולים בני 50 סנט מוקדשים ל־מפעלים הבאים:

למלאת חמישים שנה לתנועת הצופים השווייצרית, המונה 41 אלף חברים;
למלאת מאה שנה למועדון ה־אלפיניסטים השווייצרי, שנוסד באולטן עִי־35 מטפסים;
למלאות חמישים שנה למסילת הברזל העוברת את מינהרת לטש־ברג, שאורכה 14605 מטר. המנהרה שבנייתה נמשכה חמש וחצי ש־נים, הוצה את האלפים מצפון לדרום;
למסע העולמי „הקץ לרעב“, שרוב המדינות מוציאות בולים לכבודו, ביזמת ארגון המזון ה־עולמי;

למלאות מאה שנה לצלב ה־אדום הבינלאומי, שנוסד עִי־הנ־רי דינאן, בהשפעת קרב סול־פרינו;
למלאות מאה שנה לכינוס ה־ועידה הבינלאומית הראשונה של

מנהל דואר, בה השתתפו 13 ארצות.

גליין הזכרון, שיכלול ארבעה בולים בני 50 סנט, יהיה מוקדש אף הוא למאה שנות קיום הצלב האדום. ארבעת הבולים יהיו דו־מים לציור של הבול הבודד ה־כלול בסידרת בולי־התעמולה הנ־ל, אולם הסידור הגרפי בציור יהיה הפוך.

איסלנד

בהוצאת שני בולי זכרון ציינה איסלנד את מאה שנות קיום ה־מוזיאון הלאומי ברייקיאביק. המו־זיאון נוסד ב־24 בפברואר 1863 עִי־הצייר והמלומד סיגורדור גוד־מונסון, אשר היה גם מנהלו ה־ראשון. הוא נפטר בלא־עת בשנת 1874, תמונתו — אוטר־פורטרט — מופיעה על אחד הבולים, ואילו הבול השני מראה קטע מתחריט־עץ אמנותי של שער כנסייה מ־שנת 1200, הנמצא במוזיאון.

לוקסמבורג

בול בן 2.50 פרנק, שהופיע בלוקסמבורג, במסגרת סידרת ה־נוף, מוקדש לכנסית ס־ט־לוראן בעיירה דיקירך.

צרפת

בצרפת הופיע בול בן 30 סנ־טים, המראה את צוללת־המחקר „ארשימד“ ומציין את „שיא ה־עומק“ אליו הגיעה: 9200 מ' מתחת לפני הים.

שני בולים עם תוספת מחיר למען הצלב האדום, שהופיעו ב־צרפת, מראים תמונות מפורסמות של הצייר פראגונאר (1806 — 1732): „רוואלי“ ו־„לאנפאן אן פיארו“.

גרמניה המערבית

בולי הסעד המסורתיים של מע־רב־גרמניה שהופיעו לאחרונה מו־קדשים לאגדה של האחים גרים: „שלגיה ושבעת הגמדים“. ציורים על נושא זה מעטרים את ארבעת הבולים.

מאה שנה לעתונות העברית

היובל יצוין בבול-זכרון מעשה ידי א. וליש

ב־1870 חודשה הופעתו של "החב"צ" בעריכתו של י. ל. פרומקין ואז נתבססה העתונות העברית.

את מקומו של "הלבנון", שעבד הפסקת הופעתו בירושלים עבר לפריס, תפס "החבצלת". פרט מ־עניין, שנתן לראותו בתערוכה ב־בית סוקולוב" היא הרשימה ש־פורסמה בשעתו באחד הגליונות הראשונים של החבצלת המתארת את המסע במגדל הפורח באוויר על פני הים הגדול. זוהי רפור־טזה על נסיגנות התעופה הרא־שונים בעולם.

בתערוכה מוצג, בין השאר, גליונות של עתון יהודי בשפה ה־גרמנית שיצא לאור בשנת 1856 בירושלים בשביל חו"ל. כן מוצג בתערוכה עתון הילדים הראשון "העולם הקטן" וכן בול־זכרון למלאות מאה שנה לעתונות ה־עברית. שיופיע ביוני השנה הבול, פרי מכהולו של א. וואליש מתל־אביב, מראה דמות יהודי עטורי־זקן, עומד ליד מיסדרה מש־נת 1863. ברקע הציור המרכזי נראות השורות המודפסות של הגליון הראשון של "הלבנון". גל־יון שלם של הבולים יראה העתק מהימן של גליון "הלבנון" מס' 1.

העתונות העברית בארץ הוגת עתה יובל מאה שנה להופעת העתון העברי הראשון, שהוצא בירושלים בצורה עלון בן ארבעה עמודים בשם "הלבנון". לרגל המאור־עֶתְהָה ב־בית סוקולוב" בתל־אביב תערוכה מעניינת בר־מוצגים העתונים הראשונים שהופיעו בארץ ישראל לפני מאה שנה, במגדל המקורי, החל מהעתון הראשון — "הלבנון". מלאות מאה שנה לעתונות העברית תונצח על־ידי דואר ישראל בבול זכרון מיוחד.

כיום יש בארץ 14 עתונים עב־ריים יומיים ועשרות שבועונים ובטאונים שונים. העתונות הי־ראלית מעסיקה כיום כ־650 עתונ־אים והעתונים מודפסים בעשרות מכונות דפוס משוכללות המדפיסות יותר מ־30 אלף עותקים לשעה במהדורה כוללת של כרבע מליון עותקים ליום.

לא כן היה לפני מאה שנה. אז, כשהישוב בארץ היה קטן, די היה ב־300 עותקים של "הלבנון", ש־הודפס במכונה פרימיטיבית, על־ידי לא יותר משלושה אנשים. הדפוס העברי הראשון הוקם על־

תאונה היא מציאות חיים - ולא תמיד לאחרים...

הסנה מגינה עליך מפני כל על ידי ביטוח זול

כל סוגי הביטוח:
ביטוח־חיים
ביטוח נזקי רכוש וגוף
תובלה ביבשה, בים ובאוויר

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

בולי אירופה - מקור לספקולציות

SPECULATION WITH "EUROPA STAMPS"

בולים מוקדשים לבולי אירופה האחידים עם הדפס רכב מת אים לשם משיכת עין האספנים ובטוב כיסם בכסף, החליטו גם השנה, "לתרום" את חלקם ב"מפעל משותף זה, בהוציאם בולים בצורות שונות ובגדלים שונים.

הוועדה המטפלת בבחירת ה"הצעות לבולים המשותפים הת"כנסה בימים אלה בבון והח"ליטה על ביצוע דגם של אמן נורבגי, הצייר ארנה הולם, מורה באוניברסיטה הטכנית בעיר טרונדהיים. עבודתו מס"מלת את שיתוף הפעולה המ"הודק בין חברות האירגון, שראשי התיבות שלו משו"בצות בארבעה מרובעים.

"בולי אירופה" 1963 יופיעו ברוב הארצות ביום ב' ה"16 בספטמבר. מדינות אחדות, בתוכן צרפת, החליטו להקדים ולהוציאם בשבת, ה"14 בספ"טמבר.

בולים נוספים למוזיאון הבריטי

כעת להעביר אוסף שלם ל"תוצגת מתמדת במוזיאון. עם קבלת אוסף זה, יהיה ב"ברי" טיש מוזיאום" האוצר הבולאי הגדול ביותר בעולם. ב"כבוד" זה החזיקה זמן רב המחלקה הבולאית של "מכון סמיטסון" בוואשינגטון. עד לפני שישים שנה היה המוזיאון הבריטי, בזכות "אוסף טפלינג" המהולל, בעל האוצר הגדול ביותר ב"עולם והתחרה בו רק מוזיאון הדואר הגרמני בברלין.

במוזיאון הבריטי ייעשו סי"דורים כדי להציג 1600 גליונות מהאוסף החדש מדי שלושה חדשים. משך שנה, תתחלף ה"תוצגת ארבע פעמים. יהיה צורך בארבע שנים כדי להציג את כל האוסף.

מאז החלו ארצות אירופה בהוצאות בולים אחידים — בולי "אירופה המאוחדת" קורה פה ושם שבול מסוים של אחת המדינות הופך להיות "נדיר" בגלל גורמים ספקולטיביים.

בכבל שנה יופיעו גם ב-1963 "בולי אירופה" האחידים ב-19 המדינות באירגון הדואר והבזק האירופי.

כויי מכר טובים ולא פלא שגם גורמים פרטיים מתחילים לה"פיץ תויהם מודפסים בצורת בולים עם הדפס רכב של ה"מילה אירופה.

בשנת 1961 שיתפה גם לונדי — LUNDY את עצמה במפעל משותף זה, בהוציאה בולים וצמדה אירופיים.

מנהגים מוזרים קיימים באנ"גליה וביניהם שלאי זה השייך לבעל פרטי מר מרטין קולס הארמאן, יש רשות להוציא בו"לים משלו, המשמשים בתור דמי העברת הדואר מהאי לבית האחר הקרוב הנמצא בעיר הב"ריטית בראנסטפל — בחוף ה"דרומי של בריטניה.

גם איי הרם, הוציאו סידרת

זכורה פרשת בולי תורכיה משנת 1961. בגלל המהדורה המצומצמת, נעלמו מיד הבו"לים מהשוק ומחירם הגיע ל-30 לירות הסדרה, דבר שקומם נגדה את המוסדות הבולאיים הבינלאומיים.

פניה הופנתה מטעם הפ"דרציה הבינלאומית לבולאות להנהלות הדואר המשתתפות במפעל המשותף, להצמיד את הבול למהדורה מעל לשנים וחצי מיליון יחידות, לפי ידי"עות שבידנו נמצאים בעולם כשני מיליון אספנים של בולי אירופה. לא פלא איפוא שמת"פתחת ספסרות פרועה.

בולי תורכיה למשל לשנת 1961 הגיעו ל-600 אלף יחידות ובשנה שעברה הגיעו למי"ליון ו-400 אלף, התקדמות ניכרת לקראת בלימת הספס"רות. ברם הערך הנקוב קפץ מעלה מעלה, לפני שנה הספיקו 165 קורוס וב-1962 ערכם ה"נקוב הגיע ל-375 קורוס! על"אף האחדות שרעיון הכללי של בולי "אירופה המאוחדת", אין הציורים זהים בכל ארצות ה"אחדות".

מונקו נסיכות הננס העצ"מאית בחסות צרפת לחוף ים התיכון, הוציאה אשתקד סדרת זכרון בת 4 בולים, שניים לדואר אויר. הבולים לצרכי דואר אויר מראים מפת אירופה פה פרושה כשאדם מכונף מר"חף באויר והבולים לצרכי דור"אר רגיל מתארים שדה חרוש מוחזק יפה.

יש בבול אירופה האחידים כוח משיכה רב והם בעלי סי"

על שתי טעויות בבוֹלִי קוסטה-ריקה

זה, ראה תצלום, שיד, כמובן לאוסף "יודאיקה".

ועתה שורות אחדות על ה- צייר. אמדיו מודיליאני נולד בשנת 1884 בליורנו שבאי-טליה, כבן למשפחה יהודית מ- כובדת. הוא השתלם בפילוסופיה, ספרות ואמנות. כבר בגיל 14 עזב ידידיה את בית הספר הכללי ונכנס לבית ספר לציור.

דרך חייו, שהוקדשו לאמנות טהורה, גרמו לו יאוש ומחסור והביאוהו על סף החידלון. מודיליאני בילה את שנותיו בפריס במחסור גדול, רעב ו- חולה שחפת. הוא מת בשנת 1920 בגיל צעיר — כבן 34. כדרך ציירים רבים, באה גם גדולתו של מודיליאני רק ל- אחר מותו. הוא נחשב עתה ל- אחד מגדולי האמנות המודר-נית. בסיגנונו עמד תחת הש-פעתו של סיון, הקוביסטים, אך לבסוף פיתח סגנון אינדיבידו-אלי בפורטרטים ותמונות עי-רום.

קוסטה-ריקה, הרפובליקה הקטנה במזרחו של הים הקאריבי, באמריקה התיכונה, ישנתגלתה על-ידי קולומבוס בשנת 1530 — אינה שייכת למדינות התופפות את כותרות העתונות הכללית ולא כל שכן העתונות הבולאית. ואף על פי כן שימשו לא מזמן, אחדים מבולי קוסטה-ריקה, נושא לשיחות בולאים ואמנים.

יש סברה שתמונתו זו של מודיליאני נמצאת עתה באוספו של ד"ר ארנסט כהן בקמ-ברידג' שבארצות הברית.

מודיליאני — לראשונה בבול דואר הואיל והזכרנו את תמונת הילדה בעלת הצמות של אמ-

דיאו (ידידיה) מודיליאני, מן הראוי להזכיר שזו הפעם ה-ראשונה שיצירה של מודיליאני הופיע בבול דואר. (בול

אם תמונה מסוימת של הצ-ייר אל גרקו תלויה במוזיאון בנאפולי, אך על-גבי אחד ה-בולים של קוסטה ריקה היא מתוארת כתמונה התלויה ב-פראדו שבספרד — אין ספק שטעות כזאת אם יצליחו, כמו-כן, לגלותה, עשויה לגרום ה-נאה לאספני בולים.

מתברר שקיימות שתי טעו-יות מן הסוג הזה בבולי קוס-טה ריקה, משנת 1959.

העתון האמריקאי בשם "פיין ארטס פילאטליסט" היוצא ל-אור על-ידי קלייר מק-אליס-טר, ערך חקירה מעניינת ומצא שתמונתו של אל גרקו "נער נוסף על גחלים" נמצאת במו-זיאון הלאומי בנאפולי, בעוד שעל הבול של קוסטה ריקה, שעליו מופיע פרט מתמונה זו נאמר "פראדו". במוזיאון פרא-דו המפורסם של מדריד אין כל תמונה המכילה פרט זה — מציינת הגברת מק-אליסטר.

הילדה בעלת הצמות בול קוסטה ריקה אחר הק-שור בטעות דומה, הוא בול שהוצא עם ערך כספי מוסף כסעד ל"עיר הנוער" במדינה. הבול נושאת את תמונתו הי-דועה של הצייר היהודי מו-דיליאני בשם "הילדה בעלת ה-צמות". בבול כתובת המסבירה שהתמונה המקורית נמצאת ב-מוזיאון של נאפולי ואילו ה-מומחים קובעים, גם במקרה זה שהתמונה לא היתה מעולם במוזיאון הנאפוליטאני והיא נמצאת באוסף פרטי זה שנים רבות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

אשר בן-און

ומביעים את תנחומינו למשפחה

אגודת סוחריו הבולים בישראל

מערכת "בולים" משתתפת באבל

על מות אשר בן-און

רע נאמן וחבר לתחביב

ש. שליט וא. לינדנבאום

כול לזכר מרד גיטו וראשה

מאת שמואל שליט

כול ישראלי מוקדש ל'יאנוז קורצ'אק

ב-19 באפריל 1943, בשעה 6 לפנות בוקר, שוב נכנסו יחידות נאציות לשטח הגיטו ובשלב זה, שנמשך עד ל-24 באפריל, נאלצו הנאצים לסגת, תוך כדי שריפת הבתים היהודיים.

השלב השני במרד גיטו ווארשה, החל ב-24 באפריל ונמשך עד ל-8 במאי 1943. היה לוחמים היהודים, שנקטו ב"שלב זה בשיטה "פגע וברח", רשמו לזכותם כמה הישגים צבאיים, אך ב-8 במאי נהרג מפקד המרד — מרדכי אנילביץ.

השלב השלישי והאחרון של המרד בגיטו ווארשה, נמשך עד למחצית חודש יולי, אך היו אלה שרידי הלוחמים שניהלו עדיין "קרבות ייאוש" על חורבות הגיטו שעלה ב"להבות.

הכול הפולני לציון מלאות 20 שנה לפרוץ המרד בגיטו ווארשה הודפס בשיטת דפוס שקע, על נייר עם סימני מים, בגליונות בני 56 חת' כל גליון, במהדורה בת מיליון וחצי יחידות. גודל הכול הוא: 31,25x39,5 מ"מ.

קיום כנראה דברימה סמלי בעובדה, כי הציור סוורין ואשינסקי, אשר חזה מקרוב במרד גיטו ווארשה, הוא שצייר את הכול, שיוצא בחודש זה, במלאות עשרים שנה לפרוץ המרד.

בכול הפולני החדש, צוירה דמות של לוחם יהודי פצוע.

כול פולני חדש לזכר מרד גיטו ווארשה

ראשו חבוש בתחבושת, ידו הימנית אוחזת ברובה ובידו השמאלית רימון התקפה.

העתון הפולני "פילטליסטה", שפרסם לא מכבר תצלום היי-בול החדש מתאר בהרחבה את תולדות המרד בגיטו ווארשה.

כול פולני הוקדש למחנות ריכוז נאציים

לדברי העתון הפולני, נוסד בגיטו ווארשה ארגון המחתרית היהודי בחודש אוקטובר 1942. הלוחמים היהודים נתקלו לראשונה ביחידות צבא גרמניות בינואר 1943 וגרמו להם אבידות כבדות.

מר סוורין ואשינסקי מווארשה, זכה גם בפרס השני ב"תחרות הבין לאומית לציור בולים ישראליים על נושאים תנ"כיים וכשהוענק לו הפרס בסך 900 דולאר, על ידי ציר ישראל בווארשה, הביע מר ואשינסקי את רצונו לבקר ב"ישראל.

כשפגשתי את הצייר המוכשר, בשעת ביקורי בווארשה, בעתרוכת בולים בין-לאומית, שנערכה שם לפני כשנתיים, סיפר לי מר ואשינסקי, שהוא מבקש לבקר בישראל, כדי להכיר מקרוב את הארץ ואת תושביה וכדי לצייר בולים נורמלים בשביל ישראל, אך משום מה שובשו תוכניותיו.

תוכנית זו לא יצאה לפועל, אך לעומת זאת עלה בידי מר סוורין ואשינסקי לצייר בול

כול פולני הוקדש למחנות ריכוז נאציים

פולני על נושא יהודי, שיופיע ב-19 באפריל השנה, בערך נקוב 2,50 זלוטי.

בולי נשיא סוריה המודח

ערביות, כדאי להזכיר, פריט בולאי מעניין מאחת הוועידות הערביות משנת 1947.

באותה שנה נערכה בבירות וועידת הפיסגה הערבית ולכבודה הוציאה לבנון סדרת בולים המתארים את ראשי העולם הערבי של אז. הופיעו שבעה בולים: בחמישה בולים מופיעים בוגות — קמיל שמעון, נשיא לבנון וסעוד, מלך סעודיה; שמעון וקוואטלי, נשיא סוריה דאז; שמעון והוסיין, מלך ירדן; שמעון וקולונל נאצר; שמעון והמלך פייסל העירקי. ה"בול השישי מראה את מפת לבנון ונשיאה ואילו הבול השביעי זה מעניין ביותר בסידרה זו, מראה את ששת השליטים הערביים (תימן לא היתה פופולרית בימים ההם) כשראשיהם צמודים זה לזה. בבול זה נראה ראשו של נאצר ליד ראשו של סעוד ומולו ראש חוסיין.

מאז זרמו הרבה מים ביאור. פייסל העירקי אינו עוד בחיים ונשיא סוריה אינו עוד זה המופיע בבול הפיסגה הערבית משנת 1957. מה שנותר מאותה הפיסגה, הוא אך פיסת נייר צבעונית.

חוסר יציבותו של השלטון הסורי, שהאחרון בהם הופל כחודש שעבר עלידי הפיכה צבאית, מצא את ביטויו בבולי-דואר, שהופיעו לאחרונה בארץ זו ולא נשא, כרגיל, אופי פוליטי.

למצוא עניין דווקא בבולים אלה.

סדרה זו מכילה שני בולים בעלי ציור זהה שאחד מהם — בערך נקוב 50 פ' — מיועד למשלוח צרורות בדואר-אוויר והבול השני — בערך נקוב 12,5 פ' — מיועד למשלוח צרורות בדואר רגיל. בבולים אלה רשומה הכתובת "הריפור בליקה הערבית הסורית". בימים אלה, כאשר העתונות מלאה ידיעות על וועידות "פיסגה"

בניגוד לעירק ומצרים, ש"הוציאו בשנים האחרונות עשרות בולים המתארים מצבים צבאיים, אנדרטות, כלי נשק, טילים ודגלי לאום, הוציאה הדואר הסורי בולים, ש"נשא אופי מסחרי או אר-כיאלוגי.

הבולים שהופיעו בשנה האחרונה בסוריה, הוקדשו ל"יריד הבינלאומי שנערך בדמשק, בולים לכבוד תעשיית הכותנה, בולים עם דיוקנה של היפהפיה מפאלמירה, בולים עם ציורי כנסיות, מסגדים ועוד.

לפני שבועות אחדים הוציא הדואר הסורי סדרה בת שני בולים עם דיוקנו של הנשיא המודח — ד"ר נ. קודסי. אין ספק, כי בשעת הכנת בולים אלה לא שיערו עובדי הדואר מה גורל צפוי לנשיאם. מכל מקום, עשויים בולאים רבים

חוג בולאי חדש — שח-מט

להצטרף לחוג יפנו: י. פוגל, רח' שנקין 40 ת"א.

קטלוגים
MICHEL 1963
מי ש ל 1963-4

קטלוגים אירופה וארצות שמעבר לים יופיעו בקרוב במהדורה חדשה להשיג בכל בתי-המסחר לבולים בארץ.

הסוכן הראשי:
"המרכז הישראלי לבולאות"

ת. ד. 2578, תל-אביב

בימים אלה נוסד בתל-אביב חוג בולאי חדש שהבריו... שחמטאים. בדרך כלל מעטים הבולים בנושא "שחמט" ואף-על-פי-כן ידועים בחו"ל חוגי אספנים המאספים בולים בנושא מוצמצם זה.

חוגים כאלה כבר נוסדו בגרמניה, ארה"ב ושווייץ ועתה התארגן חוג דומה בישראל.

בגרמניה, למשל, מופיע אף עתון בולאי שענינו שחמט בבולים. ("שח פילטלי"). האספנים שם מתכננים אפילו הוצאת קטלוג מיוחד שיסקור את מיני הבולים הקשורים בנושא השח. עד כה הופיעו לא יותר מ-37 בולים בנושאי השח מט. קרוב לוודאי שגם ישראל תוציא בול שח לרגל אולימפ

פיאדת השחמט שתיערך בשנה הבאה בארץ. יצויין, כי נושא זה כולל גם חותמות "שחמטיות" המוטבעות בעולם לרגל אירועים שחמטיים. בשנת 1958 הוטבעה בחיפה חותמת דואר מיוחדת לרגל טורניר שחמט בין לאומי שנערך במלאות עשר שנים ליסוד המדינה.

בראש החוג הישראלי של אספני שחמט בבולים עומד הרוקח י. פוגל. המעוניינים

התפתחות הספנות בבולי-דואר

הבול בערך נקוב של 40 גר. מתאר ספינה סקנדינבית מן המאה התשיעית לספירה.

צורה זו של הספינה האופיינית לספינות הוויקינגים מצביעה על הרמה הגבוהה של הסקנדינבים בבניית אניות.

הבול בערך של 60 גר. מראה ספינת מלחמה מצפון אי-רופה של המאה ה-13. על גבי הספון ניתן לראות תותח מן הזמנים ההם. ספינה דומה של ארצות הצפון מופיעה על-גבי הבול בערך של 1 זלוטי.

הערך הגבוה בסידרה — 1.15 זלוטי, מראה ספינת-סחר „קאראקה” ששטה במאה ה-15 בים התיכון.

בולים לכבוד הצלב האדום הבינלאומי

ציורו אמבולנס של מגן-דוד אדום דוהר להגיש עזרה לנפגעים. הדואר השווייצי הוציא ב-21 במרץ 1963 בול-זכרון בערך נקוב 50 ס, המוקדש לצלב-האדום. ה' בול שהודפס בצבעים — תכלת, כחול, אדום וכסף מראה שלהבת על רקע כדור-הארץ מסוגנו, וב-מרכזו צלב-אדום. כן הוציא הדואר השווייצי צמד-זכרון, המורכבת מארבעה בולים מאותו הסוג. צמד זה, שערכה הנקוב 3 פר' נושאת את הכתובת — „מאה שנה לצלב-האדום”, בגרמנית, בצרפתית ובאיטלקית (שלוש השפות הרשמיות של שווייץ).

מאת ש. שליט

מאות בולים שנקנושא לציורם שימשו אניות, הופיעו עד היום בעשרות ארצות תבל. אך כשהופיעו „בולי הספנות” הישראליים, לפני כארבע שנים, היה בהם מן החידוש, שכן בבולים אלה נסקרו תולדותיה והתפתחותה של הספנות הישראלית — החל בספינה עתיקה מתקופת שלמה המלך וכלה באוניית-נוסעים מפוארת של „ציפ”.

איים עתה במחזור תופיע ב' קרוב.

בסידרה החדשה שמונה ער' כים שצוירו בידי סטפן מא' לצקי. הבולים מתארים שמונה דגמי ספינות החל מן המאה ה-15 לפנה"ס.

הבול בערך של 5 גר. מראה ספינה מצרית עתיקה מצי' מלכה האסטסהפסות. בול זה צויר לפי דגם שנשתמר במו' זיאון הימי הפולני.

הבול בערך של 10 גר. מראה ספינה פניקית אף מן המאה ה-15 לפנה"ס. כידוע הפניקים הצטיינו במסחר ימי.

הבול בערך של 20 גר. מראה ספינה יפנית מן המאה ה-17 מישיטה... לפנה"ס. זהו דגם של ספינה המונעת באמצעות מ' שוטייד וניתן להפכה בנקל לספינת מלחמה. הערך של 30 גר. הודפס על בול המראה ספינה מסחרית, רומית, מן המאה השלישית בה שלטו ה' רומאים באימפריה.

עתה הלך הדואר של סאן מרינו בעקבות הדואר הישראלי, בהוציאו ב-10 בינואר 1963 סדרה בת 10 בולים, בהם נסקרת התפתחות הספנות בעולם.

הבול בערך נקוב 1 ל"י מראה אוניית-משא מצרית עתיקה; ה' בול בערך 2 ל"י מראה אוניה יו' גית עתיקה; בבול בן 3 ל"י נראית ספינה רומאית עתיקה; בבול בן 4 ל"י צוירה אוניית ויקינגים; בבול בערך 5 ל"י נראית ספינתו של קולומבוס; בבול בן 10 ל"י נראית ספינה מהמאה ה-15; בבול בן 30 ל"י נראית אוניה מהמאה ה-16; הבול בערך נקוב 40 ל"י מראה טיפוס של אוניה משנת 1637; בבול בן 70 ל"י נראית אוניה דנית משנת 1750; בבול בן 115 ל"י נראית אוניית-מפרשים משנת 1850.

בול הספנות של סאן מרינו הודפסו באיטליה בצבעים מרהיבי' עין. שלושה בולים הודפסו בצורה אנכית ואילו שבעת הבולים ה'

נותרים הודפסו כשצורתם אופקית. סידרת בולי ספנות שיחליפו באופן הדרגתי את בולי „ערם הסטוריות של פולין” הנמצ'

מאוריציוס נמכר לאספן יפאני

מאת שלמה שמגר

זוכה ב"מאוריציוס האדום" הוא יצרון-טקסטיל עשיר מטוקיו, ב" שם ק. הירוויקי. הוא שילם במכירה הפומבית 8500 ל"י רות-שטרלינג.

זו הפעם הראשונה שאספן פרטי אשר אינו אירופי ולא אמריקני, מצטיין ב"חדידה ע" מוקה" כזאת לאוצרות-הבול-אות. אם יופיעו גם להבא עשירי רים מארצות המזרח במכירות הפומביות בעולם, יש לצפות לתחרות שתביא לעליית מחי" רים גדולה של בולים קלאסיים נדירים ונקודת-הכובד של ה" בולאות ואוצרותיה עלולה ל" עבור אל מחוץ לעולם המערבי.

הספרדים הוציאו כומר להורג

בפיליפינים הופיע בול הדי" פס-רכב 1 סנט על 3 סנט (די" קן אפולינריו מאביני). כן הור" פיע דרג נוסף בסידרת "גיבור רי"המולדת": הכומר חוסה בורגוס, שנולד בפברואר 1837, היה מראשי תנועת העצמאות וההשכלה בימי שלטון הספר" דים והוצא להורג על-ידיהם. באיחור-מה הופיעו גם שלושה בולים למלחמה במלאריה (נוף של ביצות באיים).

פיסת-נייר זעירה וישנה עברה בחודש שעבר מיד ליד במחיר של למעלה משבעים אלף לירות ישראליות. הסיבה הפעם אינה ירידת ה"מרשרשים" שלנו עד כדי כך, כי אם עליותו המתמדת של ערך המרובע הכתום, שנוצר בשנת 1847 כאחד האיים הנידחים של האוקייאנוס ההודי.

עם אלף ל"י לפחות וכשהוא על מעטפה — ממש לא יסור לא באוראניום. האכסמפלר שנמכר בשבוע

שעבר בלונדון היה בלתי-משומש וכפי הנראה, מצוי ב" עולם רק עוד אחד כמותו. האכסמפלר השני נמצא באוסף פרטי ולא יימכר לעולם. המעניין הוא, כי הבול, שנק" נה ע"י החברה הידועה סטנלי גיבונס, במכירה פומבית שנע" רכה ע"י חברת הרמר רוק, נרכש בשביל אספן יפאני. ה

אכן, שוב הופיע בשוק ה" עולמי אחד מאותם בולים יקרי-המציאות, שרוב האספנים רש" אים רק לחלום עליהם: "מאו" ריציוס אדום".

מאוריציוס היתה, כידוע, ה" ארץ הרביעית בעולם שהוציאה בולים. ההוצאה הראשונה הי" תה מורכבת מהדפסה מצומ" צמת של שני דרגים — 1 פאני, אדום, 2 פאנס, כחול — שרו" במ נועדו לביול הזמנות לנשף שנשלחו ע"י רעייתו של ה" מושל הבריטי.

החרט שהכין את גלופת-הנחושת להדפסה, ג. ברנרד, צורף-זהב מעיר-הבירה פורט" ללאי, טעה בכתובת ובמקום לרשום את המלים, "פוסט פייד" (דמי-הדואר שולמו), חרט את הכתובת, "פוסט אופיס" (מש" רד"הדואר). נראה כי הוכנו רק מאתיים בול מכל דרג, שנעשו נדירים ביותר. ערכו של בול בודד ששים עד שבי

אשר בן-אוני ז"ל

המספידים — ליד ביתו, ליד בית המועצה בגבעתיים וליד הקבר הפתוח — כולם עמדו על מירצו ומזגו הלוחט של בן אוני, שלא ידע גבול למסירותו לאדם, לציונות ולמפעל חיו — טיפוח האספנות היהודית.

רעייתו, ילדיו, אחיו ואנו כולנו לא נשכח אותו. הוא מסר נפשו, ריכוזו עצביו והקריב חייו — איש אידאלים היה.

אריה לינדנבאום

אשר בן-אוני, דמות בולטת בקרב אספני בולים, שופע רעיונות, פעיל באספנות יהודית מעמיקה, עתונאי ומי שעמד לשמש מנהל מוזי" און "יודאיקה" בגבעתיים, נפטר בחודש שעבר מהתקפת לב בגיל 50.

טרם השלמנו עם העובדה המזעזעת שבן-אוני איננו עוד בין החיים. הוא יחסר לנו, לכל אלה שהכירוהו אישית. קהל רב של קרובים וידידים ליווהו למנוחות וכולם מוכי יגון על גודל ה" אבדה.

משאל על הבולים היפים של שנת 1962

בול השואה לפני שתוקן

שני עתוננים, "דבר" ו"ידיעות אחרונות" ערכו השנה משאלים על הבולים היפים ביותר של שנת 1962. המשאל ב"ידיעות אחרונות" היה כללי מאוד וקשה לראותו כמשקף אולם נראה, שהמשאל שנערך במסגרת המדור הבולאי ב"דבר" עשוי לשקף את דעת הקהל הבולאי בישראל על הבולים היפים של שנת 1962. כמשאל היוצג שלושה שאלות:

א. — מהו הבול הישראלי היפה ביותר שהופיע בשנת 1962;
ב. — איזהו הבול היפה ביותר שהופיע בשנת 1962 בעולם;
ג. — מהו הבול היפה ביותר שצויר בידי צייר ישראלי עבור מדינה זרה. (נחנה אפשרות להשיב גם על שאלה אחת בלבד).

המשאל, שזיכה את משתתפיו בעשרים פרסים בולאיים, משך קוראים רבים והתשובות שנלקבלו סוכמו ונתקבלה תמונה זו:

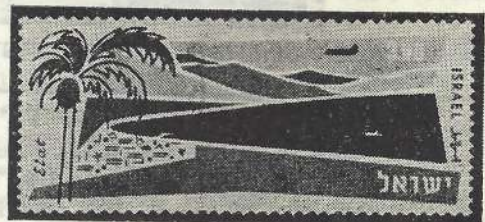
בראש הרשימה של בולי ישראל נאל נמצאים בולי דגייים סוף, פרי מכחולם של האחים שמיר מ"תל-אביב. אחריהם — בולי השואה, פרי מכחולם של צילה מנוסי ו"חיה אורנג' ויעקב צים מתל-אביב. במקום שלישי — בול אילת, בן שלוש לירות של פרידל שטרן ובמקום הרביעי בול יריד המרזה — בול "בכורה" של דן רייזנגר מתל-אביב.

אנו מראים כאן את הבולים שזכו במספר הקולות הגדול ביותר:

בבולי העולם הצביעו הקוראים במספר תשובות דומה, על סידרת בולי צרפת עם רפרודוקציות של

במרכז — בולי דגייים סוף, פרי מכולם של אחים שמיר מתל-אביב (במקום ראשון); למעלה — אחד מבולי שואה של צילה מנוסי וחיה אורנג' (מקום שני); מימין — בול אילת, פרי מכחולם של פרידל שטרן (מקום שלישי).

לפיתוח הטעם הטוב של בולאינו מן הראוי שמשאלים מסוג זה יערכו גם בעתיד.

על צמדים הפוכים בבולי ישראל

צמדים הפוכים ללא פס-ביניים
לבן. (ראה שתי דוגמאות).

המקרה השלישי של צמדים הפוכים מתחיל בבולי איגוד הדואר העולמי שהופיע ב-26 במרס 1950, בולים אלה הודפסו ב-גליונות של 200 בול, שחולקו ל-ארבעה דפי-אשנב בני 50 בול עם עשרה שובלי הסבר לשורת הבולים התחתונה. הבולים ההפוך כים הודפסו בגליונות של 64 בול (8x8), בהם 32 בולים בני 40 פר' ו-32 בולים בני 80 פר', להפוכים לא היו שבלים. גם מבולים אלה הוכנו קונטרסים ר- לצורך זה הודפסו צמדים הפוכים עם פס-ביניים לבן משורטט בשני קוים דקים. (ראה תמונה).

בחודש שעבר הופיעו צמדים הפוכים בבולי „הקץ לרעב“ והו המקרה הרביעי של בולים הפוכים בדואר ישראל.

מאת א. אבי-צח

בארץ כבר קיים דור של בולאים שאין מרשותם אוסף מלא של בולי ישראל. כל אלה שנרתמו לתחביב הבולאות רק בשנים האחרונות מתקשים להרכיב אוסף מלא של בולי ישראל ולו גם חתומים בלבד. לא רבים האספנים שברשותם אוסף בולי ישראל בכל הצורות שהופיעו אי פעם בדואר ישראל.

שלושה ונפרדו עלי-ידי פס-ביניים מנוקב מסביבו וכן באמצע. ל-שורה העליונה והתחתונה הוצמ-דו שובלי הסבר. פס-הביניים ב-בולי מועדים תש"ט מצויים גם ללא נוקב באמצע.

בולי מטבע 2, סידרה קבוע עם כתובת „ישראל“ הופיעו ב-18 בדצמבר 1949. גם בבולים אלה הודפסו צמדים הפוכים: הם הוד-פסו בגליונות של 90 בול 10x9, ללא שובלים עם פס לבן בכל שורה, מנוקב ובמרכזו שני קוים מודפסים. מתוך גליונות אלה ה-רנו קונטרסים שהורכבו מדפים של שישה בולים (3x2). מצויים

לאלה מן האספנים שלא אספו את בולי המדינה מראשיתם ואולי אף לא מכירים את מיני הואריא-ציות שהופיעו בדואר ישראל — נועדה רשימה זו. בכונתנו לס-קור את מיני הצמדים ההפוכים שהופיעו בדואר ישראל מאז בולי מועדים תש"ט, בהם נודענו לרא-שונה בצמדים הפוכים.

בולי מועדים תש"ט מראים „מגילה עפה“ — אחד מחותמי מלכי יהודה. גליונות הדפוס של בולים אלה הכילו 300 בול ש-ניתנו להפרדה לשישה דפי-אשנב של 50 בול כל אחד. הדפים היו מסודרים בצמדים הפוכים, שלושה

מבולי ישראל הראשונים — הופיעו לפני שנים בצמדים הפוכים.

מעוניינים בחליפין עם אספנים ישראלים

Dr. ERICH KNOERSSINGER, Amstetten Gutenbergstr 4, AUSTRIA.
Ab den Amtman Bevrijdingslaan 9, TIEL-HOLAND.
JET PARIS, Deannoy 2 Bld. Soult-Paris 12ème, FRANCE.

„ויאמר שלחני כי עלה השחר...“

— מאת א. לינדנבאום —

שכן הסיסמא שבה נקבעה עלידי המוסד המפרסם ובמכונת הטבעה של המוסד, אך כמובן באישורו של הדואר. משני צידי הסיסמא רואים חותמות המציגות את שם המקום ואת הדואר „דויטשה-בונדספוסט“.

***

מפרץ עקבה בכול ירדני חדש

אף-על-פי שרבים מאספני יודאי קה אינם נוהגים לאסוף את בולי ערב, מן הראוי להזכיר שירדן היר ציאה לא מכבר שני בולים לציון פתיחת בית הדואר בעקבה. בולים אלה מראים ספינות עוגנות במפרץ עקבה ודיוקן המלך חוסיין.

***

ישו והשליחים

ואם הזכרנו בולים „לא לגמרי כשרים“, נזכיר גם כי באיטליה הופיעו, באיחור-מה שני בולים לכבוד המועצה האיקומנית שנערכה לא מזמן בוואטיקן. בבולים אלה אפשר להבחין בציור זעיר משנת 586, המראה את ישו הנוצרי, מריה ושניים-עשר השליחים.

***

ילדות יהודיות ציור בולי מונאקו

דואר-מונאקו יוציא ב-1963 לא יותר מתשע סדרות בולים: סדרה בת 8 בולים תוקדש ל-„אונסקו“, בהם מופיעים ילדי דים במשחק, צפור, „שמש מעל ילדי העולם“, אם וילד, בית וילד, אם כושית וילד, הנסיך אלברט והנסיכה קרולין. ציור רים אלה הוגשו בתחרות של בתי-ספר.

בין הציורים שנבחרו יש שניים שצוירו בידי ילדות יהודיות. הבול בן 0.10 פר. צויר בידי ילדה בת 12 בשם נבון והבול בן 0.15 פר. צויר בידי בת 14 בשם אברמון.

פסוק תנ"כי זה מספר בראשית (ל"ב 27) הזמזג על-ידי דלקרואה הצרפתי והופיע עתה בכול-דואר. התמונה, שהועתקה בצבעים מקוריים מתארת את מאבקן של יעקב עם המלאך — הזיון תנ"כי ידוע שצויר בידי ציירים רבים.

בשנות חייו יצר דלקרואה 853 תמונות בצבע שמן, 1,505 תמונות בפסטל ובאקווארל, 6,629 מיתוות יד וכן אילוסטרציות רבות.

בול עם ציון ללוחם יהודי
בחודש שעבר הוציא דואר צרפת שני בולי שואה, שלפחות אחד מהם הוא בעל משמעות לאספני „יודאיקה“.

ב-23.3.63 הופיעו בצרפת שני בולי-זיכרון במלאות עשרים שנה ל-חללי תנועת ההתנגדות בצרפת ש-נפלו במלחמה נגד הנאצים.

סידרה זו כוללת שני בולים: בול אחד מוקדש לחללי תנועת ה-התנגדות שנפלו בגליצא ובול אחר, המראה את היכל הזכרון „אילדה-לה-סיטה“ בפריס, מוקדש לזכר תו-שבי פאריס שהוגלו למחנות ה-השמדה.

יצוין, כי בעבר הוציאה צרפת פעמים אחדות בולים לזכר גבורי המחתרת ה-„מאקי“ הצרפתית. ל-פחות שני בולים בסדרות אלו הוקדשו ליהודים (מישל סימון לוי ו-גיאק בינגין).

גם הפעם ניתן אות-יהודי בבול לזכר תנועת ההתנגדות הצרפתית, בבול זה, המראה צלבים המציגים את קברות החללים, נראה מגן-דוד — ציון ללוחם יהודי.

***

„המרגלים“ בחותמת גרמנית

סמוך לפורים הוטבעה בגרמניה המערבית חותמת תעמולה „כמעט פוסטלית ביוזמת „יקבי אלרמן“. חותמת-התעמולה, המראה את „המרגל“ לים“ כשאשכול ענבים ענקי על שכי-מם, נושאת כתובת „יין אלרמן“. חותמת זו פרסית במדה ידועה,

תמונת דלקרואה הועתקה לכול ב-ערך נקוב של 0.50 פר. שהופיע במסגרת „בולי אמנות“ שצרפת ה-דיעה על הוצאתם במשך השנה.

בהמשך לסידרה זו, בבול שיופיע בסוף השנה, תועתק תמונת שאנאל בשם „הנאהבים לרגלי מגדל איי-פל“. תמונה זו מתארת את הצייר עם רעייתו הראשונה בלה.

אין אנו יודעים על בולים נוס-פים עם תמונות מיצירותיו של דל-קרוואה, אולם במדה שיש כאלה, יש להתבונן בהם בעיון רב, שכן דל-קרוואה צייר פעמים רבות נושאים יהודיים.

דלקרואה (פרדיננד ויקטור) אדן (1798—1863) הוא צייר צרפתי, אר-לם בבואו במגע עם יהודים נתן בטוי לכך בתמונות.

בשנת 1832, כאשר ערך מסע ל-מרוקו, מצא עניין מיוחד בשכונות היהודים שם. הוא הרבה להפגש עם יהודים וכתוצאה מכך הנציח תמו-נות אחדות שצוירו על נושאים יהודיים. מן התמונות הידועות ב-נושאים יהודיים הן תמונותיו ה-גדולות „החתונה היהודית“ וכלי זמר „יהודים במוג'דיר“.

מעניין לציין, כי דלקרואה גילה בילדותו כשרונות אמנותיים הן ל-מוסיקה והן לציור. הוא צייר הרבה תמונות על נושאים דתיים והסטו-ריים. היה לוחם חרות טיפוס, דבר שמצא בטוי במספר תמונותיו. ב-1824 צייר את „הטבת בכיוס“. תמונה זו צוירה בעקבות השמדת תושבי האי כפעולת-עונשין של ה-תורכים על מרד היוונים. ידועה גם תמונתו על מהפיכת יולי, המתארת אשה המסתערת על מתרסים כשהרגל משולש-הצבעים בידה ובני פריס במלחמת החרות.

אבא מה הבאת לי?

...היה נא שקט, חמודי, אבא
בודאי ובודאי הביא לך מתנה
יפה מאד, עצומה, עולמית. גם
לאמא, לסבתא ולכולם כולם הביא
אבא מתנות.
אבא נסע באנית, "צים", נהנה,
נח, התבדר ובמזוודותיו הביא
ליקיריו מתנות לרוב.

בינו. ליניאל

צים עשה חיים - סע עם, "צים"

פרפראות

„מלחמת בולים“ בין צרפת למונאקו

זה, כי חלה עליה במחירים של בולים מתקופת אליזבט ב" ארצות ה"קומנוולט" ביחוד בולי זכרון שאולו ובולים עם הדפסי רכב. כן חלה עליה ב" מחירי בולים שונים מהשנים האחרונות של ג'ורג' השישי, בגלל הכמויות המצומצמות ש" בידי הסוחרים, אשר לא הצ" טיידו ב"סטוקים" ניכרים. בין ה"תגליות" הראויות לציון ב" קטלוג יש סטיית גון נדירה של הבול בן 15 מיל מסיד" רת הדפס הרכב הראשונה של הריפובליקה הקפריסאית. ערכו נקבע ל-15 ל"ש. בהונג קונג נתגלה בול בן 5 סנט (מה" סידרה השוטפת) בלי ניקוב וערכו מופיע בקטלוג כמאתיים ל"ש. "סנסציה" אחרת הוא מחיר הסידרה הנדירה של בור לי השירות, שהופיעו בשנה שעברה באיי טונגה: 125 ל"ש — משומש!

רומניה מעודדת בולאות-נוער

הדואר הרומני מרבה להק" דיש בבוליו מקום נרחב לפע" לות נופש ונוער. יחס זה הוא הדדי, שכן מאז 1952 תופסת הבולאות מקום מכובד בפעו" לות מועדוני הנוער הרומני המאורגן. לאחרונה הופיעה ס" דרה נוספת של בולי-נוער, מורכבת מששה דרגים ועליהם הציוורים הבאים: פעוט רץ אחרי פרפר, ילדה מאכילה יר" נה, "פיונר" צעיר מתבונן ב" סירת-מיפרש שבנה, תלמידה מלמדת את אחיה הקטן לכתוב, נערה פורטת על פסנתר ונוער עלי כינור, מחנה של "פיו" נרים" בחורשה. צייר את ה" בולים הרלד משנדרפר.

האו"ם, ד. האמרשילד, והרקע הצהוב הודפס בצורה הפוכה. כדי למנוע ספסרות בבולים אלה החליט הדואר האמריקני להדפיס 400 אלף עותקים מ" „בולי-טעות" בתקווה, כי כמות זו תספק את דרישת האספנים, ברם, הביקוש גבר והלך מיום

במדור זה לוקטו קטעים מ" „הארץ", „ידיעות אחרונות", „למרחב" ו„מעריב".

ליום ובחודש דצמבר אשתקד, קיבל הדואר 12 שקי הזמנות ליום. אזי הוחלט להדפיס 7 מיליון עותקים נוספים. 24פקידים נוספו למשרד ה" דואר בוואשינגטון, כדי לספק את הדרישות ל" „בולי-טעות" שהגיעו לכדי 2500 ליום והס" תכמו ב" 34 מיליון עותקים — כמות העולה על מהדורה „מור" גברת" של מדינה מערב אירו" פית.

התיקרות במחירי „בריטיש אמפייר"

בלונדון הופיע קטלוג „סט" גלי גיבנס המקיף את הבולים אשר הופיעו בתקופת המלך ג'ורג' השישי ושיצאו עד כה בימי המלכה אליזבט בבריטניה ובמדינות חבר העמים הבריטי. מסתבר מעיון בספר-עזר חשוב

לאליהו בלאו ורעיתו

מיטב הברכות להולדת הבן

ש. שלימ

מספרן סכסוך בין נסיכות מונאקו לבין צרפת, משום ש" בעלי עסקים צרפתיים היו נמ" לטים לנסיכות מונאקו, כדי להשתמש מתשלום מס הכנסה — לא שיער איש, כי מאבק זה יעבור בסופו של דבר למישור הבולאי.

בראש וראשונה העלתה מור" נאקו את תעריפי הדואר על מכתבים ששוגרו לצרפת. והור" ציאה למטרה זו סידרת בולים מיוחדים.

לאחרונה, הוציא הדואר של מונאקו סידרת בולים המתא" רים שיאי צלילה למעמקי הים, אך משום מה „נשכח" השיא הצרפתי שהושג על-ידי הצור" ללת „ארכימידה". הדואר ה" צרפתי לא ויתר למסלפי העור" בדות והוציא בול בודד עם ציור הצוללת „ארכימידה" כש" לידה צויין השיא שהושג על" ידה — 9200 מטר.

מחפשים זייפני בולים

בצ"לי נערכת חקירה מש" טרתית בדבר זיוף בולי-דואר אוויר בערך נקוב של 50 פזות.

החוקרים גילו, כי הזיופים גרמו נזקים כבדים לדואר ה" צ"לאני שהסתכמו ברבבות דור" לארים. הזיופים האחרונים בור" צעו בשנת 1955 בעוד שהמש" טרה גילתה את הזיופים בשנה שעברה.

קיים עוד ביקוש לבולי האמרשילד

הדואר של ארה"ב גילה גי" שה נכונה בהחליטו בסוף שנת 1962 להדפיס „בולי-טעות" ש" טבוע בהם דיוקנו של מזכיר

חוגזים

הקדמות חפץ י"ג "סילוג חוגזים"

**החברה הישראלית
למרליות ומטבעות בע"מ**

הופיע

מטבע יום העצמאות תשכ"ג

הילך חוקי

מנופק ע"י בנק ישראל

הערך הנקוב — 5 ל"י

המתכת, כסף

- מטבע זה הוא הששי בסדרת מטבעות יום העצמאות מאז שנת העשור.
- **המחיר :** מטבע רגיל 10.50 ל"י מטבע קשוט — 20 ל"י
- **המכירה :** במחלקת ההפצה של החברה, רח' מגדלי 3, תל-אביב, בבנקים ואצל סוכנים.
- **הזמנות** בכתב מתקבלות במשרד הראשי, רח' קרן היסוד 11, ירושלים.

למנויים הנחה

בָּלֵנוּ חֲכָמִים
בָּלֵנוּ נְבוֹנִים
בָּלֵנוּ חוֹסְנִים

לפי תכנית

בנק לאומי
לישראל בע"מ

חברת „אינטרנציונל“ מארגנת

טיול בולאי ל„איסטנבול 63“

יון. תורכיה. קפריסין

3/9	ת"א	טיסה מת"א לאתונה בשעה 10,20 — מגיעים ב-12,15. העברה למלון.
4/9	אתונה	סיוור באתונה ואקרופוליס.
5/9	אתונה	חפשי.
6/9	איסטנבול	טיסה מאתונה לאיסטנבול — העברה למלון.
7/9	איסטנבול	נשף פתיחת התערוכה „איסטנבול 63“.
8—15/9	איסטנבול	סיוורים בתערוכה, נשפים בולאיים, טיולים וסיוורים בתורכיה.
16/9	ניקוסיה	טיסה מאיסטנבול לניקוסיה — יציאה ב-9,00 בבקר — מגיעים ב-12,15.
	ת"א	סיוור בניקוסיה ובקפריסין.
		יציאה מניקוסיה לת"א ב-22,15 — מגיעים ב-23,10.

מחיר הטיול 745 ל"י. כולל הכל

הרשם בהקדם לטיול הבולאי ל„איסטנבול 63“

פנה לחברת הנסיעות
אינטרנציונל

רחוב הרצל 9 תל-אביב

ההרשמה בכל אגודות הבולאים!

תל-אביב-יפו
TEL-AVIV-YAFO
שולחם - P.P.
94

אפסו בולי דואר ישראל

אודת הבולאים
ת.י.פ.ח.
ת.ד. 497

ת.א.י.

ת.ד. 497

השירות הבולאי

רחוב פינסקר 2, תל-אביב
שדרות ירושלים 12, יפו
בנין הדואר הראשי
סניף דואר נביאים

תל-אביב-יפו
ירושלים
חיפה